

PROJEKT

Strategia Kształcenia Zawodowego w Województwie Łódzkim

STRESZCZENIE

Strategia została opracowana w ramach projektu Województwa Łódzkiego pn.: „Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych” finansowanego ze środków Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.

Spis treści

SYNTEZA WYNIKÓW DIAGNOZY W TYM ANALIZY SWOT ORAZ STRATEGII KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM.....	3
PERSPEKTYWY ROZWOJU KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO W REGIONIE.....	4
WIZJA I MISJA	6
CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE	7
KLUCZOWE KIERUNKI ROZWOJU KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO	10

SYNTEZA WYNIKÓW DIAGNOZY W TYM ANALIZY SWOT ORAZ STRATEGII KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM

Na podstawie przeprowadzonej Diagnozy sytuacji kształcenia zawodowego w województwie łódzkim oraz wyników badań ankietowych, analiz statystycznych, wywiadów eksperckich i konsultacji z interesariuszami, zidentyfikowano osiem kluczowych obszarów problemowych wymagających działań strategicznych:

- I. OBSZAR PROBLEMOWY: Dopasowanie oferty kształcenia do potrzeb rynku pracy, w tym RIS
- II. OBSZAR PROBLEMOWY: Kadry w kształceniu zawodowym
- III. OBSZAR PROBLEMOWY: Infrastruktura i wyposażenie bazy dydaktycznej kształcenia zawodowego
- IV. OBSZAR PROBLEMOWY: Współpraca z pracodawcami i instytucjami otoczenia biznesu
- V. OBSZAR PROBLEMOWY: Doradztwo zawodowe i orientacja zawodowa
- VI. OBSZAR PROBLEMOWY: Wizerunek i atrakcyjność kształcenia zawodowego
- VII. OBSZAR PROBLEMOWY: Uczenie się przez całe życie (LLL)
- VIII. OBSZAR PROBLEMOWY: Zapotrzebowanie na edukację zawodową

Województwo łódzkie dysponuje solidnymi fundamentami dla rozwoju nowoczesnego kształcenia zawodowego – w tym rozbudowaną siecią szkół branżowych, techników i szkół policealnych oraz rozwiniętym zapleczem akademickim, rosnącym zapleczem infrastrukturalnym, a także znaczącym potencjałem współpracy między instytucjami edukacyjnymi i gospodarką regionu. Wśród mocnych stron szczególnie widoczne inwestycje w Branżowe Centra Umiejętności (BCU), rozwój doradztwa zawodowego w szkołach oraz aktywność samorządów lokalnych i instytucji wsparcia w obszarze edukacji.

Kluczowym problemem pozostaje ograniczona elastyczność oferty edukacyjnej wobec dynamicznie zmieniających się potrzeb rynku pracy. Wciąż zbyt rzadko wykorzystuje się dostępne prognozy i analizy dotyczące zapotrzebowania na kwalifikacje, co utrudnia skuteczne dopasowanie kierunków kształcenia do realnych oczekiwań gospodarki. Niedostateczne powiązania szkół z przedsiębiorstwami, szczególnie w sektorze MŚP, powodują, że praktyczny wymiar nauki nie zawsze odpowiada standardom nowoczesnych branż.

Dodatkowo, analiza wskazuje na słabą rozpoznawalność Regionalnych Inteligentnych Specjalizacji wśród szkół i pracodawców, co ogranicza możliwość ukierunkowania kształcenia zawodowego na kluczowe dla regionu sektory innowacyjne. Oferta edukacyjna nie jest również w pełni dostosowana do wyzwań związanych z zieloną i cyfrową transformacją, w tym budowania kompetencji z zakresu efektywności energetycznej, gospodarki o obiegu zamkniętym, automatyzacji czy technologii informatycznych. Brak systemowego uwzględniania tych obszarów w programach nauczania powoduje, że absolwenci nie są przygotowani kompetencyjnie do pracy w nowoczesnym, innowacyjnym środowisku zawodowym.

Poważnym wyzwaniem jest także sytuacja kadrowa – starzenie się nauczycieli, brak specjalistów praktycznej nauki zawodu oraz ograniczone kompetencje cyfrowe części kadry. Potrzebne są systemowe rozwiązania wspierające rozwój zawodowy nauczycieli, w tym staże branżowe, szkolenia tematyczne i programy motywacyjne przyciągające praktyków z sektora gospodarki.

Nierównomierne wyposażenie szkół i placówek w nowoczesne technologie oraz brak trwałych mechanizmów finansowania utrzymania infrastruktury stanowią kolejne wyzwania dla jakości kształcenia. Modernizacja bazy dydaktycznej, w tym laboratoriów i pracowni branżowych, powinna być procesem ciągłym.

W obszarze doradztwa zawodowego widoczna jest potrzeba integracji i koordynacji działań. Brakuje spójnego systemu łączącego doradztwo szkolne, akademickie i dla dorosłych, co ogranicza jego skuteczność. Konieczne jest stworzenie zintegrowanej regionalnej sieci doradztwa edukacyjno-zawodowego, wykorzystującej nowoczesne narzędzia cyfrowe oraz współpracę z instytucjami rynku pracy i pracodawcami.

Kolejnym obszarem wymagającym szczególnej uwagi jest wizerunek kształcenia zawodowego. Mimo podejmowanych działań promocyjnych, szkolnictwo zawodowe wciąż boryka się z niskim prestiżem społecznym. Brak promocji sukcesów uczniów, absolwentów i przedsiębiorstw współpracujących ze szkołami, a także spójnej kampanii wizerunkowej na poziomie regionalnym, przyczynia się do braku zainteresowania tą ścieżką edukacyjną.

Podsumowując, system kształcenia zawodowego w województwie łódzkim wymaga dalszej integracji, modernizacji i profesjonalizacji, przy zachowaniu współpracy wszystkich interesariuszy: szkół, uczelni, pracodawców, samorządów i instytucji rynku pracy. Warunkiem powodzenia tych działań będzie spójne zarządzanie Strategią, zapewnienie stabilnego finansowania oraz konsekwentne wzmacnianie relacji między edukacją a gospodarką. Tylko wówczas kształcenie zawodowe stanie się realnym motorem rozwoju regionu i jednym z filarów jego konkurencyjności.

PERSPEKTYWY ROZWOJU KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO W REGIONIE

Rozwój kształcenia zawodowego w województwie łódzkim wymaga przyjęcia perspektywicznego podejścia, które umożliwi nie tylko określenie kierunków strategicznych, ale przede wszystkim wyznaczenie ram adaptacyjnych dla całego systemu edukacji zawodowej w regionie. Perspektywy te należy rozumieć jako długofalowe możliwości transformacji systemu edukacyjnego, wynikające zarówno z prognoz społeczno-gospodarczych, jak i analiz globalnych trendów technologicznych, demograficznych, ekonomicznych oraz edukacyjnych.

Centralnym elementem tych perspektyw jest idea uczenia się przez całe życie (LLL), w myśl której mieszkańcy regionu mają dostęp do różnych form kształcenia i doskonalenia zawodowego, co może ułatwić adaptację do zmian gospodarczych oraz zwiększyć mobilność zawodową. Integracja Branżowych Centrów Umiejętności (BCU) ze Zintegrowanym Systemem Kwalifikacji (ZSK) pozwala na formalną walidację kompetencji uzyskanych w różnych kontekstach edukacyjnych, w tym pozaformalnych i nieformalnych, a system mikropoświadczeń umożliwia dokumentowanie i certyfikowanie osiągnięć w sposób elastyczny i transparentny. Takie rozwiązania zwiększają zdolność adaptacyjną absolwentów, umożliwiając im szybkie reagowanie na potrzeby rynku pracy oraz podnoszenie prestiżu edukacji zawodowej w regionie.

Perspektywy rozwoju kształcenia zawodowego w województwie łódzkim są również nierozdzielnie związane z dynamicznymi przemianami technologicznymi i gospodarczymi, które wpływają na strukturę zatrudnienia i wymagania kompetencyjne. Automatyzacja procesów produkcyjnych, robotyzacja, wdrażanie sztucznej inteligencji oraz cyfryzacja sektorów gospodarki stanowią zarówno wyzwanie, jak i szansę na zwiększenie innowacyjności

i konkurencyjności regionu. W odpowiedzi na te zmiany system kształcenia zawodowego powinien rozwijać kwalifikacje sektorowe i wolnorynkowe w obszarach takich jak IT, odnawialne źródła energii, przemysły kreatywne, technologie medyczne, transport intermodalny oraz przetwórstwo rolno-spożywcze. Perspektywy te wskazują, że proces wypierania niektórych zawodów przez automatyzację nie jest wyłącznie zagrożeniem, lecz impulsem do tworzenia nowych ścieżek kariery oraz nowych profesji wymagających zaawansowanych kompetencji cyfrowych, zielonych i miękkich (*Diagnoza kształcenia zawodowego w województwie łódzkim, 2023*).

Perspektywy te należy analizować również w kontekście globalnej sytuacji ekonomicznej i geopolitycznej. Rosnące napięcia międzynarodowe, kryzysy surowcowe, zmiany polityki handlowej i migracje regionalne mają bezpośredni wpływ na strukturę popytu na pracę w sektorach kluczowych dla województwa łódzkiego. W takim otoczeniu kształcenie zawodowe powinno rozwijać zdolności adaptacyjne i umiejętności przewidywania scenariuszy zmian gospodarczych, a także kształtować kompetencje w zakresie zarządzania ryzykiem, elastyczności i pracy w międzynarodowych zespołach (*World Economic Forum, 2023*).

Perspektywy wskazują również na konieczność intensywnego inwestowania w nowoczesną infrastrukturę edukacyjną. Laboratoria mobilne, centra symulacji, pracownie specjalistyczne oraz platformy cyfrowe umożliwiają zdobywanie kompetencji praktycznych w warunkach zbliżonych do realiów rynku pracy, co zwiększa efektywność nauczania i adaptacyjność absolwentów. Wdrażanie nowoczesnych technologii w procesie kształcenia, w tym cyfrowych narzędzi dydaktycznych i systemów symulacyjnych, sprzyja rozwojowi kompetencji cyfrowych i zielonych, co jest kluczowe w kontekście transformacji ekologicznej i cyfrowej regionu (*Krajowy Plan Odbudowy, 2021; Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030*).

Regionalne Inteligentne Specjalizacje (RIS) Województwa Łódzkiego są istotnym elementem rozwoju gospodarczego i innowacyjnego regionu. Obejmują sektory o największym potencjale, w tym nowoczesny przemysł włókienniczy i mody, zaawansowane materiały budowlane, medycynę, farmację i kosmetyki, energetykę, w tym odnawialne źródła energii, innowacyjne rolnictwo i przetwórstwo rolno-spożywcze oraz informatykę i telekomunikację. Powiązanie kształcenia zawodowego z RIS pozwala przygotować absolwentów do pracy w strategicznych sektorach regionu, odpowiadając na potrzeby rynku pracy i wspierając rozwój innowacji.

Perspektywy rozwoju systemu kształcenia zawodowego obejmują również wzmocnienie roli Branżowych Centrów Umiejętności. Placówki te, tworzone w regionie w ramach środków Krajowego Planu Odbudowy, pełnią funkcję węzłów kompetencyjnych, integrujących edukację młodzieży i dorosłych z aktualnymi potrzebami rynku pracy. BCU umożliwiają realizację kursów w zakresie kwalifikacji sektorowych, wspierają programy LLL oraz implementują mikropoświadczenia, pozwalając na formalne uznawanie kompetencji zdobytych w różnorodnych kontekstach.

W perspektywie długoterminowej szczególną rolę odgrywa rozwój elastycznych i modułowych form kształcenia, które pozwalają szybko dostosowywać ofertę edukacyjną do bieżących potrzeb gospodarki. Programy modułowe, kursy branżowe realizowane w placówkach kształcenia zawodowego i ustawicznego, w tym w BCU, walidacja kompetencji i mikropoświadczenia umożliwiają zarówno młodzieży, jak i osobom dorosłym zdobywanie kwalifikacji w sposób dostosowany do indywidualnych ścieżek edukacyjnych i wymogów rynku pracy. Takie rozwiązania wspierają mobilność zawodową, wyrównywanie szans edukacyjnych oraz rozwój regionalnego kapitału ludzkiego, stanowiąc podstawę zrównoważonego rozwoju województwa (*ZSU 2030*).

Perspektywy te stanowią także punkt wyjścia do definiowania kierunków strategicznych rozwoju kształcenia zawodowego, które obejmują: dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy, rozwój kompetencji cyfrowych i zielonych, rozwój kompetencji miękkich, system LLL dla dorosłych, profesjonalizację kadry dydaktycznej, rozwój innowacyjnej infrastruktury edukacyjnej oraz wzmocnienie systemowego wsparcia i promocji edukacji zawodowej. Perspektywy te pozwalają nie tylko na wskazanie obszarów priorytetowych, ale także na określenie mechanizmów adaptacyjnych, które umożliwiają skuteczne reagowanie na zmiany w strukturze zatrudnienia, nowe technologie, innowacje oraz globalne i lokalne trendy w gospodarce i edukacji (ZSU 2030).

W konsekwencji przyjęcie perspektywicznego podejścia umożliwia stworzenie systemu kształcenia zawodowego nowoczesnego, elastycznego i prestiżowego, który w pełni integruje zasady LLL, BCU, ZSK, walidację kompetencji, certyfikację oraz mikropoświadczenia. Taki system jest w stanie zapewnić mieszkańcom województwa łódzkiego możliwość ciągłego podnoszenia kwalifikacji, zwiększenia mobilności zawodowej i adaptacji do zmieniających się wymagań rynku pracy, jednocześnie wzmacniając spójność społeczną i konkurencyjność regionu w kontekście realizacji ZSU 2030 oraz strategicznych programów, w tym kontekst RIS i KIS. Perspektywy te stwarzają ramy, w których kierunki strategiczne mogą być realizowane w sposób spójny, systemowy i długofalowy, zapewniając trwałe efekty w zakresie jakości kształcenia zawodowego, innowacyjności oraz rozwoju regionalnego kapitału ludzkiego.

WIZJA I MISJA

Wizja

Województwo łódzkie jest regionem, w którym kształcenie zawodowe jest nowoczesne, elastyczne, skuteczne i prestiżowe, a jego absolwenci dobrze przygotowani do zawodu, znajdujący zatrudnienie w sektorach kluczowych dla rozwoju regionu i kraju; system edukacji zawodowej będzie oparty na ścisłej współpracy z pracodawcami, otwartości na innowacje oraz integracji z koncepcją uczenia się przez całe życie.

Misja

Misją Strategii jest natomiast budowanie systemu kształcenia zawodowego w województwie łódzkim, który rozwija kompetencje odpowiadające wyzwaniom zielonej i cyfrowej transformacji, wspiera spójność społeczną i wyrównuje szanse edukacyjne, podnosi prestiż szkolnictwa zawodowego, przygotowuje młodzież i dorosłych do aktywnego uczestnictwa w rynku pracy oraz wzmacnia konkurencyjność gospodarki regionu poprzez dopasowanie kwalifikacji do potrzeb rynku pracy.

CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE

Cele Strategii Kształcenia Zawodowego w Województwie Łódzkim zostały określone na podstawie wyników badań regionalnych oraz zapisów dokumentów krajowych i wojewódzkich.

Do ośmiu zidentyfikowanych obszarów problemowych:

I. OBSZAR PROBLEMOWY: Dopasowanie oferty kształcenia do potrzeb rynku pracy, w tym RIS

II. OBSZAR PROBLEMOWY: Kadry w kształceniu zawodowym

III. OBSZAR PROBLEMOWY: Infrastruktura i wyposażenie bazy dydaktycznej kształcenia zawodowego

IV. OBSZAR PROBLEMOWY: Współpraca z pracodawcami i instytucjami otoczenia biznesu

V. OBSZAR PROBLEMOWY: Doradztwo zawodowe i orientacja zawodowa

VI. OBSZAR PROBLEMOWY: Wizerunek i atrakcyjność kształcenia zawodowego

VII. OBSZAR PROBLEMOWY: Uczenie się przez całe życie (LLL)

VIII. OBSZAR PROBLEMOWY: Zapotrzebowanie na edukację zawodową

przypisano cele strategiczne i operacyjne. Strategia opiera się na sześciu wzajemnie powiązanych celach strategicznych oraz przypisanych do nich celach operacyjnych, które razem tworzą spójny system rozwoju kształcenia zawodowego w regionie.

Cel strategiczny 1:

Rozwój oferty kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy i gospodarki przyszłości

- zakłada budowę elastycznego, dynamicznego systemu kształcenia zawodowego, który w sposób ciągły odpowiada na zmieniające się potrzeby gospodarki regionu oraz sektory strategiczne, takie jak logistyka, IT, włókiennictwo, przemysł spożywczy, zdrowie czy technologie zielone. Działania obejmują: systematyczną analizę rynku pracy i prognoz zatrudnienia, rozwój Branżowych Centrów Umiejętności, wspieranie partnerstw szkół z przedsiębiorstwami, aktualizację podstaw programowych i ofert edukacyjnych, a także rozwój elastycznych form uczenia się (mikropoświadczenia, krótkie kursy kwalifikacyjne). W obliczu zmian demograficznych i odpływu absolwentów z regionu szczególnie istotne jest wspieranie elastycznych, nieformalnych i pozaformalnych form uczenia się, które umożliwiają mieszkańcom w każdym wieku stałe podnoszenie i zmianę kwalifikacji i zwiększają atrakcyjność pozostania oraz pracy w województwie łódzkim. Celem jest osiągnięcie trwałego dopasowania struktury kształcenia do kierunków rozwoju regionalnej gospodarki, wzrost atrakcyjności zawodów deficytowych oraz ograniczenie niedopasowania kompetencyjnego.

Cele operacyjne:

1. Stworzenie i wdrożenie regionalnego systemu prognozowania potrzeb kompetencyjnych w oparciu o analizy trendów gospodarczych, sektorowych i technologicznych.
2. Rozwój i integracja Branżowych Centrów Umiejętności jako ośrodków współpracy edukacji z gospodarką oraz źródeł aktualizacji treści kształcenia.
3. Wspieranie partnerstw szkół, uczelni i pracodawców w zakresie tworzenia programów praktyk, klas patronackich, laboratoriów branżowych i kursów kwalifikacyjnych.
4. Dostosowanie programów nauczania i ofert edukacyjnych w odpowiedzi na wyniki analiz rynku pracy i potrzeby sektorów strategicznych (logistyka, IT, zdrowie, zielone technologie, przemysł spożywczy, etc.).
5. Rozwój elastycznych form uczenia się, w tym mikropoświadczeń i krótkich kursów kwalifikacyjnych, umożliwiających szybkie reagowanie na zmieniające się potrzeby rynku pracy.
6. Wsparcie mechanizmów uczenia się nieformalnego, walidacji i certyfikowania kompetencji nabytych w różnych formach uczenia się.

I. OBSZAR PROBLEMOWY: Dopasowanie oferty kształcenia do potrzeb rynku pracy, w tym RIS

IV. OBSZAR PROBLEMOWY: Współpraca z pracodawcami i instytucjami otoczenia biznesu

VIII. OBSZAR PROBLEMOWY: Zapotrzebowanie na edukację zawodową

Cel strategiczny 2:**Rozwój zintegrowanego systemu doradztwa zawodowego i edukacyjnego**

– poprzez rozwój i upowszechnianie wysokiej jakości doradztwa zawodowego na wszystkich etapach edukacji, w tym tworzenie nowoczesnych narzędzi cyfrowych do planowania kariery oraz wzmacnianie współpracy doradców szkolnych z pracodawcami i instytucjami rynku pracy. Działania te pozwolą mieszkańcom województwa łódzkiego w różnym wieku podejmować bardziej świadome decyzje edukacyjne i zawodowe oraz lepiej dostosowywać swoje kompetencje do potrzeb regionalnej gospodarki.

Cele operacyjne:

1. Stworzenie spójnego, regionalnego systemu doradztwa zawodowego obejmującego wszystkie etapy edukacji – od szkoły podstawowej po edukację dorosłych.
2. Wspieranie wdrożenia nowoczesnych narzędzi cyfrowych wspomagających planowanie kariery, diagnozę kompetencji i informowanie o zapotrzebowaniu na kwalifikacje i zawody.
3. Podniesienie kompetencji doradców zawodowych poprzez szkolenia, wymianę doświadczeń i programy rozwoju zawodowego.
4. Zwiększenie współpracy doradców z pracodawcami i instytucjami rynku pracy, w tym urzędami pracy, instytucjami otoczenia biznesu i organizacjami branżowymi.
5. Promowanie doradztwa zawodowego jako procesu całościowego, wspierającego zmianę kwalifikacji i reorientację zawodową.

IV. OBSZAR PROBLEMOWY: Współpraca z pracodawcami i instytucjami otoczenia biznesu

V. OBSZAR PROBLEMOWY: Doradztwo i orientacja zawodowa

Cel strategiczny 3:**Zwiększenie atrakcyjności i prestiżu kształcenia zawodowego oraz promocja idei uczenia się przez całe życie (LLL)**

- zakłada budowę pozytywnego i nowoczesnego wizerunku kształcenia zawodowego oraz idei uczenia się przez całe życie jako atrakcyjnej, elastycznej i perspektywicznej ścieżki rozwoju osobistego i zawodowego. Działania obejmują: prowadzenie kampanii informacyjno-promocyjnych, organizowanie wydarzeń branżowych, konkursów i pokazów zawodowych, wspieranie inicjatyw lokalnych i medialnych promujących szkoły zawodowe oraz prezentowanie dobrych praktyk współpracy szkół z pracodawcami. Celem jest zwiększenie prestiżu kształcenia zawodowego, wzmocnienie jego społecznego odbioru oraz przyciągnięcie większej liczby uczniów, studentów i osób dorosłych do ścieżek zawodowych odpowiadających na potrzeby nowoczesnej gospodarki regionu, a także wykorzystanie idei uczenia się przez całe życie jako narzędzia reagowania na zmiany demograficzne i ograniczania odpływu absolwentów.

Cele operacyjne:

1. Kształtowanie pozytywnego wizerunku kształcenia zawodowego jako nowoczesnej i perspektywicznej ścieżki rozwoju.
2. Wzmacnianie działań promocyjnych i informacyjnych w zakresie edukacji zawodowej i uczenia się przez całe życie.
3. Wspieranie inicjatyw lokalnych na rzecz promocji szkolnictwa zawodowego i dobrych praktyk w edukacji.
4. Zwiększanie udziału społeczności lokalnych (w tym absolwentów i rodziców uczniów) w działaniach promujących pozytywny wizerunek kształcenia zawodowego.
5. Rozwijanie partnerstw lokalnych i regionalnych na rzecz promocji szkolnictwa branżowego i technicznego.
6. Upowszechnianie idei uczenia się przez całe życie wśród mieszkańców województwa jako elementu rozwoju osobistego i zawodowego.

VI. OBSZAR PROBLEMOWY: Wizerunek i atrakcyjność kształcenia zawodowego

VII. OBSZAR PROBLEMOWY: Uczenie się przez całe życie (LLL)

Cel strategiczny 4:**Profesjonalizacja i rozwój kompetencji kadry nauczycielskiej oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu**

– ukierunkowany jest na systematyczne podnoszenie kwalifikacji poprzez szkolenia, staże u pracodawców, rozwój e-learningu oraz współpracę międzynarodową. Działania te mają na celu zapewnienie wysokiego poziomu przygotowania merytorycznego i dydaktycznego kadry w regionie oraz wzmocnienie prestiżu zawodu nauczyciela. Jednocześnie zakłada się wzmocnianie kadry dydaktycznej specjalistami z rynku pracy, w szczególności w zakresie praktycznej nauki zawodu, co pozwoli łagodzić braki kadrowe, zwiększać aktualność przekazywanych treści i sprzyjać lepszemu powiązaniu kształcenia z realnymi potrzebami gospodarki. Realizacja tego celu będzie również sprzyjać promowaniu pracy w charakterze nauczyciela i przeciwdziałość spadkowi zainteresowania tą profesją, przyczyniając się do zwiększenia zatrudnienia w sektorze edukacji zawodowej.

Cele operacyjne:

1. Wzmocnienie systemu doskonalenia zawodowego nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu.
2. Integracja środowiska edukacyjnego z przedstawicielami rynku pracy (przedsiębiorstwa, organizacje branżowe, etc.) w celu aktualizacji i praktycznego ukierunkowania procesów nauczania.
3. Rozwój innowacyjnych form kształcenia i doskonalenia kadry dydaktycznej, w tym w formule e-learningowej i międzynarodowej.
4. Wspieranie działań zwiększających prestiż i atrakcyjność zawodu nauczyciela oraz instruktora praktycznej nauki zawodu.

II. OBSZAR PROBLEMOWY: Kadry w kształceniu zawodowym

Cel strategiczny 5:**Modernizacja i rozwój nowoczesnej infrastruktury kształcenia zawodowego**

- dotyczy modernizacji i unowocześniania zaplecza dydaktycznego, w tym pracowni zawodowych pod kątem rozwijających się technologii cyfrowych i zielonych, a także tworzenia regionalnych centrów praktyki i pracowni mobilnych oraz wykorzystania i aktualizowania infrastruktury Branżowych Centrów Umiejętności. Działania te umożliwią uczniom i osobom dorosłym zdobywanie umiejętności zawodowych w warunkach zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy.

Cele operacyjne:

1. Modernizacja bazy dydaktycznej i technicznej szkół zawodowych zgodnie z trendami transformacji cyfrowej i zielonej.
2. Wykorzystanie potencjału Branżowych Centrów Umiejętności jako ośrodków kształcenia, walidacji i certyfikowania, a także współpracy z przemysłem.
3. Wspieranie inwestycji w nowoczesne technologie edukacyjne sprzyjające praktycznemu uczeniu się.

III. OBSZAR PROBLEMOWY: Infrastruktura i wyposażenie bazy dydaktycznej kształcenia zawodowego

Cel strategiczny 6:**Zwiększenie efektywności zarządzania systemem kształcenia zawodowego i wdrażania Strategii**

- kluczowym elementem realizacji celu jest budowanie sieci współpracy i aktywne angażowanie partnerów – instytucji edukacyjnych, samorządów, pracodawców, instytucji otoczenia biznesu organizacji branżowych i społecznych – w planowanie, realizację i ewaluację działań, co pozwoli na lepsze wykorzystanie potencjału regionu i wspólne osiąganie celów Strategii.

Cele operacyjne:

1. Wzmocnienie instytucjonalnych mechanizmów koordynacji i nadzoru nad realizacją Strategii.
2. Rozwój systemu monitorowania, raportowania i ewaluacji działań w obszarze kształcenia zawodowego.
3. Budowanie sieci współpracy i partnerstw instytucjonalnych wspierających realizację celów Strategii.
4. Doskonalenie procesów zarządzania informacją, komunikacją i wymianą wiedzy między interesariuszami systemu kształcenia zawodowego w regionie.

I. OBSZAR PROBLEMOWY: Dopasowanie oferty kształcenia do potrzeb rynku pracy, w tym RIS

KLUCZOWE KIERUNKI ROZWOJU KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO

Cele strategiczne stanowią podstawę dla wyznaczenia kierunków rozwoju kształcenia zawodowego w województwie łódzkim 2030+, którymi są:

1. Efektywne i elastyczne kształcenie zawodowe

Rozwój kształcenia zawodowego w województwie łódzkim wymaga stworzenia systemu, który w sposób ciągły i elastyczny reaguje na zmieniające się potrzeby gospodarki oraz kierunki rozwoju regionalnych branż strategicznych. Kluczowe znaczenie ma w tym zakresie wykorzystanie systemu prognozowania potrzeb kompetencyjnych oraz stała aktualizacja oferty edukacyjnej szkół i placówek kształcenia ustawicznego.

Ważnym elementem jest także rozwój elastycznych form uczenia się, obejmujących krótkie kursy kwalifikacyjne, moduły zawodowe i system mikropoświadczeń, które umożliwiają szybkie uzupełnianie lub aktualizowanie kompetencji. Rozwiązania te powinny być powiązane z Zintegrowanym Systemem Kwalifikacji (ZSK), zapewniającym spójność i porównywalność uzyskiwanych kwalifikacji oraz ich uznawalność na rynku pracy.

Szczególną rolę w tym procesie pełnią Branżowe Centra Umiejętności (BCU) – nowoczesne ośrodki integrujące edukację formalną i pozaformalną, które pozwalają na praktyczne kształcenie, walidację i certyfikowanie kompetencji zdobywanych także poza szkołą. BCU staną się kluczowymi węzłami systemu uczenia się przez całe życie (LLL), umożliwiającymi współpracę szkół, uczelni, pracodawców i instytucji rynku pracy.

2. Zintegrowany system doradztwa zawodowego i edukacyjnego

Rozwój zintegrowanego systemu doradztwa zawodowego stanowi podstawę planowania kariery w dynamicznie zmieniającym się rynku pracy. System ten powinien obejmować wszystkie etapy edukacji – od szkoły podstawowej po edukację dorosłych – oraz efektywnie wspierać użytkowników w podejmowaniu świadomych decyzji edukacyjnych i zawodowych.

Priorytetem jest rozwój narzędzi cyfrowych umożliwiających diagnozę kompetencji, planowanie ścieżek kariery oraz informowanie o prognozach zatrudnienia i dostępnych kwalifikacjach m.in. w ramach ZSK. Doradztwo zawodowe powinno być zintegrowane z systemem walidacji i certyfikowania umiejętności, tak aby każda osoba mogła planować rozwój kompetencji zgodnie ze swoim doświadczeniem i aspiracjami zawodowymi.

System doradztwa zawodowego będzie wspierany przez Branżowe Centra Umiejętności, które staną się miejscem praktycznego poznawania zawodów i weryfikacji umiejętności młodzieży i osób dorosłych.

3. Wysoki prestiż i atrakcyjny wizerunek kształcenia zawodowego

Edukacja zawodowa powinna być postrzegana jako nowoczesna, atrakcyjna i prestiżowa ścieżka rozwoju osobistego i zawodowego. Kluczowe działania obejmują promocję idei uczenia się przez całe życie (LLL), prowadzenie kampanii informacyjnych i medialnych, organizowanie wydarzeń branżowych, konkursów i pokazów zawodowych, a także prezentowanie dobrych praktyk współpracy szkół i pracodawców.

Ważne jest także promowanie walidacji i certyfikowania umiejętności zdobywanych w różnorodnych formach uczenia się – formalnych, pozaformalnych i nieformalnych – co wzmacnia motywację do rozwoju zawodowego i zwiększa poczucie wartości kompetencji.

Zwiększenie prestiżu edukacji zawodowej ma przyczynić się do wzrostu liczby uczniów i dorosłych wybierających ścieżki zawodowe oraz do budowania pozytywnego wizerunku zawodów technicznych i branżowych w społeczeństwie.

4. Profesjonalna i nowoczesna kadra dydaktyczna

Nowoczesne kształcenie zawodowe wymaga wykwalifikowanej, kompetentnej i otwartej na zmiany kadry nauczycielskiej oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu. Kierunek ten obejmuje rozwój systemu doskonalenia zawodowego nauczycieli, organizację staży branżowych, kursów specjalistycznych i programów wymiany międzynarodowej, a także wykorzystanie potencjału BCU jako centrów doskonalenia zawodowego kadry.

Istotne jest również włączanie praktyków z rynku pracy w proces nauczania, co pozwoli na uaktualnienie treści kształcenia i lepsze powiązanie teorii z praktyką. Kształcenie i doskonalenie nauczycieli powinno uwzględniać również tematykę walidacji kompetencji, obsługi systemów cyfrowych, e-learningu i nowoczesnych metod dydaktycznych.

W efekcie system edukacji zawodowej zyska bardziej profesjonalną, zmotywowaną i elastyczną kadrę, zdolną przygotować uczniów do pracy w nowoczesnej gospodarce.

5. Nowoczesna infrastruktura i środowisko kształcenia

Modernizacja i uzupełniania infrastruktury edukacyjnej jest niezbędne do prowadzenia skutecznego kształcenia zawodowego w warunkach odpowiadających realiom rynku pracy. Obejmuje ona modernizację pracowni zawodowych, rozwój laboratoriów branżowych, centrów praktyki i pracowni mobilnych, a także wykorzystanie infrastruktury BCU do prowadzenia kształcenia, kursów, egzaminów zawodowych, walidacji i certyfikowania kwalifikacji.

Kluczowym elementem jest cyfryzacja i zielona transformacja procesu nauczania – wdrażanie technologii cyfrowych, narzędzi symulacyjnych, które umożliwiają naukę w środowisku odpowiadającym rzeczywistym warunkom pracy.

Nowoczesne zaplecze dydaktyczne wspiera zarówno edukację formalną, jak i pozaformalną, stając się przestrzenią do nauki, walidacji i certyfikowania kompetencji dla różnych grup wiekowych.

6. Skuteczne zarządzanie i współpraca interesariuszy

Rozwój kształcenia zawodowego wymaga sprawnego zarządzania, współpracy i koordynacji działań między wszystkimi podmiotami systemu. Kierunek ten zakłada utworzenie regionalnego systemu koordynacji i monitorowania wdrażania Strategii, w tym cyklicznego raportowania postępów i analiz efektów działań. Ważnym elementem jest rozwój partnerstw i sieci współpracy między szkołami, samorządami, uczelniami, pracodawcami, instytucjami otoczenia biznesu i organizacjami branżowymi. Działania te powinny wspierać wdrażanie wspólnych projektów edukacyjnych, wymianę danych, standaryzację kwalifikacji i rozwój wspólnej polityki informacyjnej w zakresie rynku pracy.

System zarządzania powinien również integrować procesy związane z walidacją, certyfikacją i ZSK, aby zapewnić spójność działań i umożliwić obywatelom dostęp do jednolitej, przejrzystej ścieżki rozwoju zawodowego w całym regionie.